

Mládě ořešníka kropenatého
(*Nucifraga caryocatactes*).
Foto Petra Cehláriková.

Petra Cehláriková

Plachý obyvatel jehličnatých lesů Slavkovského lesa

Jaro již je v plném proudu, ačkoliv studené počasí tomu stále nenasvědčuje. Jedním z důkazů nastávajícího jara může být právě toto vylétlé mládě ořešníka kropenatého (*Nucifraga caryocatactes*) nalezené v Pluhově Boru.

Prestože tento plachý obyvatel jehličnatých lesů Slavkovského lesa není vzácností, málokdo si ho všimne. Ořešník však na sebe dokáže upozornit osobitým drsným hlasem, znějícím jako

ráckované réréréré. V případě, že se nám ořešníka poštěstí spatřit, nemůžeme jej, stejně jako hlas, zaměnit s jiným druhem. Na první pohled u tohoto tmavě hnědého ptáka velikosti sojky zaujmou charakteristicky velká hlava se silným zobákem a tmavý ocas zakončený bílou páskou. Celé jeho tělo je tmavě hnědé s bílými kapkovitými skvrnami.

Ořešníci hnízdí v jehličnatých podhoráských lesích. Po vyhnízdění však jehličnaté lesy opouštějí a zalétají do nižších poloh, kde vyhledávají lesíky s podrostem lísky a zahrady, ve kterých sbírají lískové a vlašské ořechy. Tahle jeho známá vlastnost mu vynesla nejen latinský název "nucifraga", něco jako louskač ořechů, ale i národní název v řadě evropských jazyků včetně našeho. S oříšky zaletuje pilně do lesa, do blízkosti hnizdiště, kde si je ukládá do

Sčítání jedinců vstavače kukačky na Těšově. Foto Přemysl Tájek.

skrýší na zimu a na jaro. Místo skrýší si velmi dobře pamatuje a dovede je bezpečně najít i v zimě pod sněhem. Svědčí o tom hromádky skořápek u pařezů, na nichž oříšky roztílouká.

Vstavač kukačka (*Orchis morio*).
Foto Přemysl Tájek

Člověk neznalý života ořešníků si pak při nahodilém objevení takové hromádky uvnitř lesa marně láme hlavu nad záhadou, kdo tam ty oříšky mohl louskat.

V některých letech se u nás hromadně objevují na zimu ořešníci původem ze severovýchodní Evropy. Na první pohled je poznáme především podle nápadně široké bílé pásky na konci ocasních per - naši ořešníci mají tento lem docela úzký.

Nezapomeňte tedy, jestliže při jarních procházkách v lese uslyšíte hlasité réréré, právě jste vstoupili do hnízdního okrsku ořešníků a sameček, který své teritorium bedlivě střeží, upozorňuje partnerku varovným pokříkem na případné nebezpečí.

Přemysl Tájek

Sčítání orchidejí v roce 2005

Stejně jako v předchozích letech jsme se i letos vypravili „počítat orchideje“ – (přesněji řečeno zjišťovat velikost vybraných populací vzácnějších druhů orchidejí).